

Rodukrudtet skal tackles bedre

Af Bo Melander, DJF, Afdeling for Plantebeskyttelse og Skadedyr

Bekæmpelsen af rodukrudt skal tage hensyn til næringsstofhusholdningen

I mange økologiske marker er problemerne med rodukrudt desværre af et omfang, så kun radikale løsninger for alvor kan få bugt med uvæsenet. Det er i først række almindelig kvik, ager-tidsel, følfod og skræpper, der volder økologerne kvaler. Hvorfor er disse arter blevet så besværlige? Noget entydigt svar kan der ikke gives, men mindre stubbearbejdning i sensommeren og om efteråret er unægtelig et godt bud. Andre faktorer, som en høj andel af enårige afgrøder i sædskiftet, konkurrencesvage afgrøder samt for lidt opmærksomhed fra avlerens side, fremhæves også - især når problemerne skyldes tidsler, kvik og følfod. Skræpper derimod er mere knyttet til sædskifter med flerårige græsmarker.

Stubbearbejdning konflikter med næringsstofhusholdningen

Gentagen stubbearbejdning efter høst som afsluttes med dyb pløjning sent i efteråret kan være effektivt mod kvik og tidsler – det ved vi. Men, denne strategi harmonerer ikke særlig godt med ønsket om at bevare næringsstofferne i rodzonen, fordi et manglende plantedække vil øge udvaskningsrisikoen. Minisommerbrak gør det muligt at opnå en effektiv kvikbekæmpelse og samtidig give plads til et plantedække om efteråret. Strategien er imidlertid arbejdskrævende og betyder, at der ikke kan dyrkes en afgrøde til modenhed. Forskningsmæssigt har vi under FØJO-II forsøgt med en mildere udgave af minisommerbrak, som muliggjorde dyrkning af en afgrøde til modenhed, men effekterne var generelt svagere.

På baggrund af disse erfaringer vil vi forsøge at udvikle en teknik i et nyt projekt under FØJO-III, der bedre kan blotlægge kvikudløbere. De blotlagte udløbere skal herefter destrueres med det samme frem for et langtrukket udtørings- eller udsultningsforløb. Herved kan der opretholdes en plantedækning af jorden i det meste af efteråret. I dette arbejde vil kruset skræppe også blive inddraget, da en blotlægning og destruktion af denne arts pælerod kan være en effektiv bekæmpelsesmetode.

Tidsler og følfod

Gentagne afbrydelser af tidslers vækst gennem vækstsæsonen har vist sig at være særdeles effektivt, hvis det eksempelvis gennemføres ved afhugninger i kløvergræs. En anden mulighed er at høste helsæd med udlæg af kløvergræs så tidligt som muligt for derefter at afhugge kløvergræsudlægget hyppigt gennem resten af vækstsæsonen. Alternativt kan jorden stubharves jævnlige efter helsæden, men herved holdes jorden jo ikke plantedækket. Disse strategier medfører en betydelig bekæmpelsesindsats og er ikke umiddelbart attraktive for praksis.

Derfor er der behov for en bedre timing af indsatsen, således at antallet af behandlinger kan nedsættes. I FØJO-III vil vi søge at opnå en bedre forståelse af biologien hos ager-tidsel med særlig vægt på plantens fordeling af kulhydrater til rødderne. En målrettet svækkelse af rødderne vil effektivt kunne svække planternes udviklingsmuligheder og derved gøre bekæmpelsen mere rationel. Følfod vil også blive inddraget i dette arbejde, da vi generelt ved for lidt om denne art.